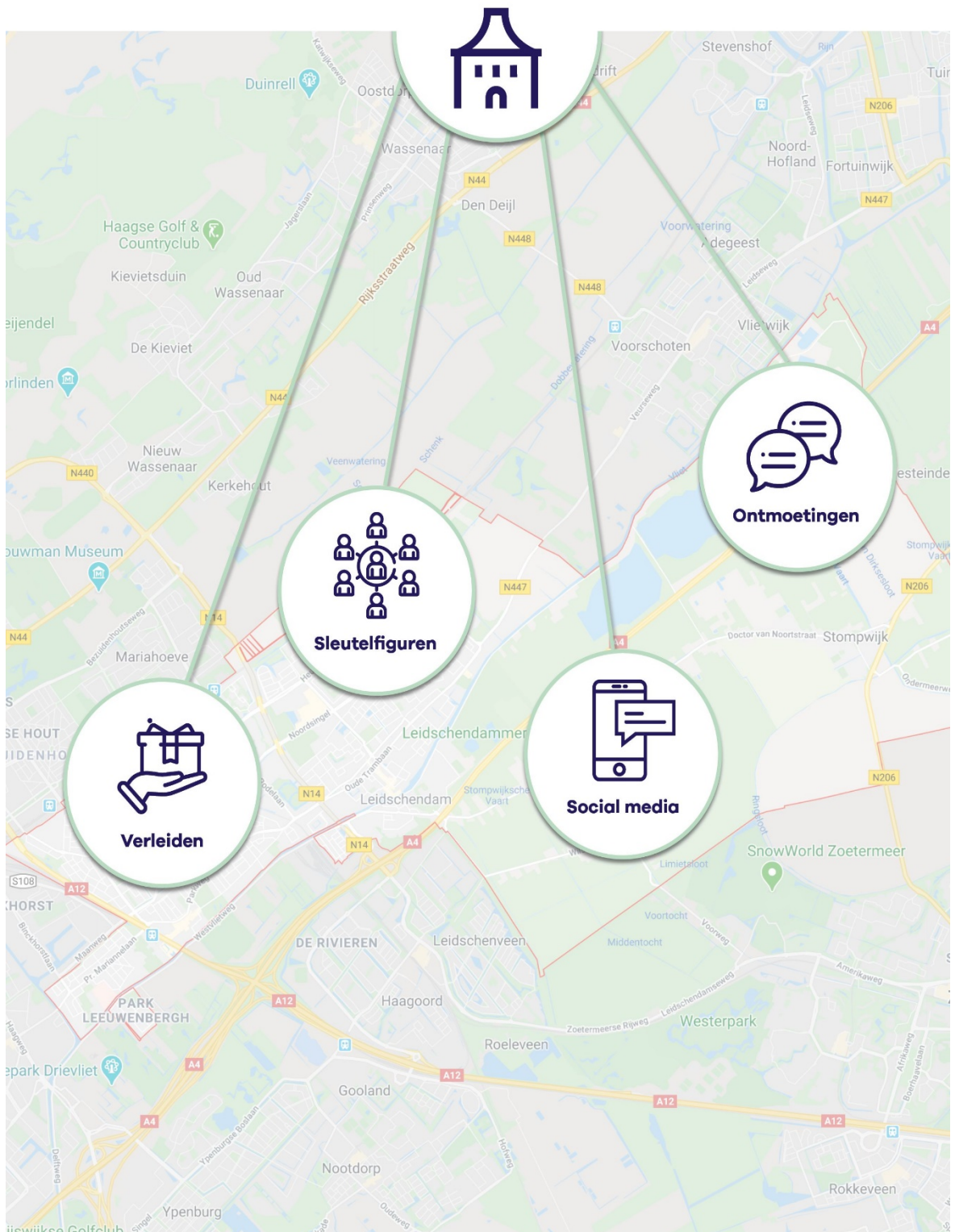

Participatieaanpak omgevingsvisie

Maart 2020

1. Inleiding

Leidschendam-Voorburg wil een aantrekkelijke gemeente zijn voor iedereen die hier woont, werkt en verblijft. Toekomstige ontwikkelingen vragen om zorgvuldig omgaan met de ruimte in onze gemeente. We willen de omgeving waarin we wonen en werken en het landschap mooi houden. Daarom moeten we keuzes maken. Daar gaat de omgevingsvisie over.

De omgevingsvisie vervangt alle structuurvisies en beleidsvisies van de gemeente. Het gaat in de omgevingsvisie bijvoorbeeld om verkeer en vervoer, water, milieu en natuur. Maar ook om het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, economie, wonen, landbouw en cultureel erfgoed. Voor zover het gevolgen heeft voor de ruimtelijke ontwikkeling gaat het ook om sport- en recreatie, toerisme, veiligheid en gezondheid. De omgevingsvisie is geen optelsom van losse stukken, maar één visie voor heel de gemeente.

Zoals in het coalitieakkoord 'Samen aan Zet' is vastgelegd, zetten we in op het meedenken van de inwoners. Bij het opstellen van een omgevingsvisie is het belangrijk dat de belangen en meningen van de inwoners en andere stakeholders zo vroeg mogelijk in het traject in beeld worden gebracht. De gemeente is verplicht bij de omgevingsvisie aan te geven hoe zij de omgeving bij de voorbereiding heeft betrokken en wat zij met de resultaten heeft gedaan. De manier waarop we dat gaan doen is vrij te bepalen en niet vastgelegd. Daarom is participatie van de omgevingsvisie een pilot project van het project burgerparticipatie naar aanleiding van de startnotitie burgerparticipatie "Positiviteit van 2 kanten!". In de omgevingsvisie worden hoofdlijnen en uitgangspunten benoemd. Hier hoort een uitgebreid participatietraject bij.

Kompas van de Leefomgeving

Op 8 januari 2019 heeft de gemeenteraad het Kompas van de Leefomgeving vastgesteld. Het Kompas van de Leefomgeving is een tussenproduct in het proces naar de omgevingsvisie. De ontwikkeling van de omgevingsvisie is in twee delen verdeeld waarvan het Kompas van de Leefomgeving het eerste deel is. Het biedt de uitgangspunten en richting voor de op te stellen omgevingsvisie.

In het Kompas van de Leefomgeving zijn zeven doelstellingen als richting benoemd. Leidschendam-Voorburg:

- is een aantrekkelijke groene woongemeente met 3 karakteristieke kernen;
- biedt een gevarieerd en betaalbaar woningaanbod voor alle doelgroepen;
- is uiterlijk in 2050 energieneutraal en klimaatbestendig;
- heeft een gezonde leefomgeving;
- is een inclusieve en veilige gemeente: niemand wordt uitgesloten;
- heeft een vitale economie, passend bij de woongemeente;
- is een goed bereikbare gemeente.

Deze richting is gebaseerd op trends en ontwikkelingen, huidig beleid en eerdere participatierondes. De participatierondes hebben op meerdere momenten en op verschillende manieren plaatsgevonden met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.

Zoals in het Kompas van de Leefomgeving staat vermeld, is de volgende stap om samen met de samenleving de hoofdkeuzes uit het Kompas verder te verdiepen en gebiedsgericht te maken. Daarvoor is het nodig dat er opnieuw een participatietraject wordt opgestart. Voorafgaand aan het participatietraject, heeft de raad op 21 januari 2020 een participatiekader vastgesteld. Aan de hand van dat kader is deze participatieaanpak opgesteld.

Participatiedoel

Het doel van participatie is het ophalen van perspectieven en toekomstbeelden bij belanghebbenden en relevante stakeholders en commitment voor de lange termijnvisie van een gebied en de keuzes die daarbij horen. Met het participatietraject bevorderen we de kwaliteit van de omgevingsvisie en komen we tot zorgvuldige afweging van wensen en belangen.

Ook is er sprake van een aantal subdoelstellingen:

- Werken aan het opbouwen van het vertrouwen in de overheid;
- Meer gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving;
- Ervaring opdoen met participatie als onderdeel van het project Burgerparticipatie.

De volgende onderwerpen komen aan bod:

- Uitgangspunten bij participatie van de omgevingsvisie;
- Wie doet mee met participatie;
- Participatiestrategie;
- Planning.

2. Uitgangspunten bij participatie van de omgevingsvisie

De invoering van de Omgevingswet vraagt van ons de Structuurvisie te vervangen door een omgevingsvisie. Hierin nemen we de keuzes voor de toekomst mee. Deze nieuwe visie is breder en neemt ook nieuwe thema's mee. De omgevingsvisie bestaat ook uit een visie per gebied. De omgevingsvisie zal naar verwachting in 2021 gereed zijn.

We leggen partners en inwoners dilemma's voor die uit de interne workshops en de gebiedsanalyse naar voren zijn gekomen. Dat doen we veelal op een persoonlijke manier en thema en/of gebiedsgericht. Ook benutten we bestaande overlegstructuren en netwerken.

In dit hoofdstuk is een aantal uitgangspunten en aandachtspunten opgesomd die de leidraad vormen voor onze aanpak.

Inhoud staat centraal

Dit gaat vooral over het goede gesprek voeren met de inwoners en andere belangrijke stakeholders en hen de ruimte geven om mee te denken. We praten met mensen over zaken die hen echt raken. Gespreksonderwerpen hebben urgentie en relevantie voor de gesprekspartners.

Elk gesprek op de juiste schaal

We houden rekening met welke opgaven op welke schaal spelen (regio, wijk, buurt) en passen daar onze interactie op aan. Dat betekent dat de gespreksagenda wordt aangepast aan de plek waar we zijn, de thema's die worden behandeld en de mensen wie we spreken.

Persoonlijk en dichtbij

We sluiten aan bij de leefwereld van mensen en bij bestaande gebeurtenissen in de gemeente. Dit betekent dat we mensen gericht benaderen en aansluiten op hun interesses. We gaan naar mensen toe en we spreken de taal die zij begrijpen.

Ieders stem horen

We spreken een breed scala inwoners. Diversiteit en maatwerk staan centraal. Dat betekent dat we breed uitnodigen. Daarbij denken wij aan inwoners die zich niet vaak laten horen, maar burgerparticipatie wel belangrijk vinden. We kiezen voor verschillende doelgroepen verschillende participatie-instrumenten.

Lerend proces

Het participatieproces is een lerend proces. De ervaringen vormen input voor het project Burgerparticipatie.

Bestaande activiteiten

Waar mogelijk sluiten we aan op lopende participatietrajecten en bestaande evenementen.

Managen van verwachtingen

We managen verwachtingen van de participanten. Zo maken we duidelijk wat de kaders zijn en waarover en wanneer participanten wel en niet kunnen meepraten en meedenken.

Transparant en consistent

We zijn duidelijk over wat we doen en over wat wel en niet mogelijk is. Consistent zijn betekent dat we ons focussen op onze rol en de ambities die het bestuur daarbij heeft. We zijn transparant. We laten zien met wie we wanneer spreken. We lichten toe in hoeverre de input die we hebben opgehaald een plek krijgt in de omgevingsvisie en zo niet, waarom niet. We borduren voort op wat al is besproken, is onderzocht en is vastgelegd.

Middelen

We maken gebruik van een mix van offline en online communicatiemiddelen.

Leuk!

We maken meedoen leuk! Dat betekent dat we niet alleen zorgen voor een goed gesprek, maar ook voor inspiratie.

Eindbeslisser

De gemeenteraad is eindbeslisser voor de omgevingsvisie.

3. Wie doet mee met participatie

Inclusieve participatie

We streven ernaar om een breed gedragen omgevingsvisie te maken. Het is daarom van belang dat een diversiteit aan participanten een bijdrage levert aan de totstandkoming van de omgevingsvisie. Dit houdt in dat we zoveel mogelijk uiteenlopende groepen moeten bereiken en ze uitdagen om actief mee te doen.

In het participatietraject willen we de volgende doelgroepen bereiken:

- Inwoners gemeente Leidschendam-Voorburg;
- Professionals en partners (ondernemers, woningcorporaties, projectontwikkelaars, omgevingsdienst, veiligheidsregio, GGD, etc.);
- Belangengroeperingen, adviesraden, wijkverenigingen, bewonersverenigingen, sport- en culturele verenigingen;
- Burgemeenten, regiogemeenten, provincie Zuid-Holland, waterschappen.

Uit ervaring blijkt dat een aantal groepen veelal buiten beeld blijven in participatietrajecten. Het gaat dan bijvoorbeeld over jongeren en mensen met een niet Nederlandse achtergrond. In dit participatietraject zetten we daarom ook in op het bereiken van deze doelgroepen.

De gemeente Leidschendam-Voorburg bestaat uit een mix van stedelijk en landelijk gebied en de drie kernen (Leidschendam, Voorburg en Stompwijk). Binnen de drie kernen bevinden zich de wijken en buurten die allemaal hun eigen karakteristieken en uitdagingen hebben. Dit kan ervoor zorgen dat de inwoners uiteenlopende opvattingen kunnen hebben over hoe de gemeente Leidschendam-Voorburg er in de toekomst uit zou moeten zien. We streven er naar om van alle wijken een zo volledig mogelijk beeld te krijgen.

Ketenpartners

Met ketenpartners (o.a. provincie Zuid-Holland, waterschappen, Omgevingsdienst Haaglanden, Veiligheidsregio Haaglanden, GGD) gaan we in gesprek. We kiezen ervoor hen gericht mee te laten denken over de thema's die relevant zijn. Met de ketenpartners voeren we de dialoog over de koers van de gemeente en over de thema's uit het Kompas van de Leefomgeving. Voor ketenpartners die in een specifiek beleidsterrein opereren (veiligheid/gezondheid), leggen we juist de focus op deze beleidsterreinen.

Strategische partners

Strategische partners zien we ook als belangrijke gesprekspartners in dit traject. Met strategische partners bedoelen we de partners in het maatschappelijk middenveld, dus de (particuliere of semi publieke) organisaties in de samenleving die verschillende groepen, meningen en belangen vertegenwoordigen. Voor de strategische partners geldt dat we streven naar slimme combinaties van partijen.

Inwoners

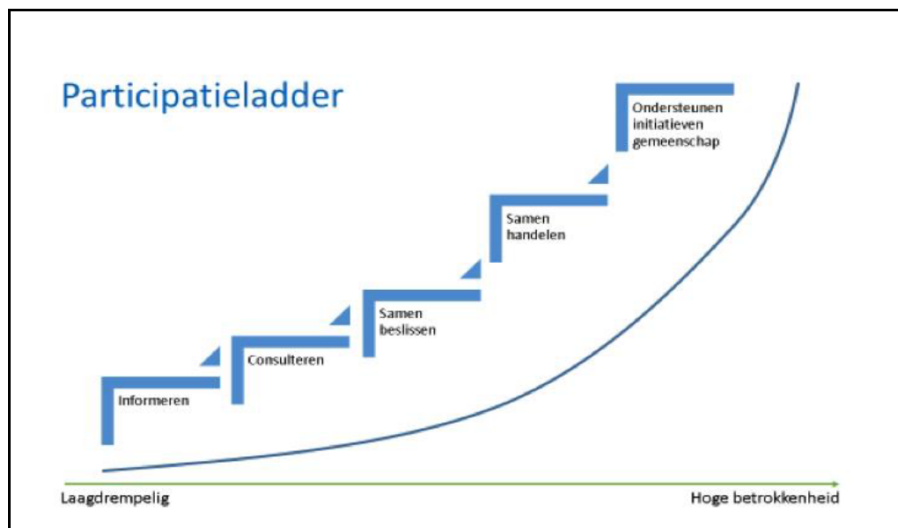
De gemeenteraad vindt participatie belangrijk. De manier waarop we inwoners gaan betrekken maakt onderdeel uit van de pilots zoals benoemd in de startnotitie burgerparticipatie "Positiviteit van 2 kanten!"

4. Participatiestrategie

Dit hoofdstuk staat in het teken van de strategie die we hanteren om tot een succesvol en inspirerend participatietraject te komen.

Participatieladder

We maken gebruik van de participatieladder volgens David Wilcox om te bepalen in welke mate de participanten betrokken zijn bij de besluitvorming. Hoe hoger op de ladder, hoe hoger de intensiteit van participatie en de invloedspositie van de burger.

Gedurende het traject zetten we in op meerdere treden van de participatieladder, afhankelijk van de doelgroep, de behoefte van de participanten en thema.

Instrumenten

Om het bereik van het participatietraject te vergroten, zetten we verschillende methoden in. We maken voor de participatie van inwoners gebruik van de volgende instrumenten:

1. Bijeenkomsten met de adviesraden en wijkverenigingen

Adviesraden en wijkverenigingen hebben wellicht bijeenkomsten met inwoners gepland waar we laagdrempelig in contact kunnen komen. We zetten op die manier in op het wijknetwerk dat er is. We kijken niet alleen naar wijkverenigingen, maar ook naar andere partijen zoals de bibliotheek, de adviesraden of maatschappelijke partners. Zij faciliteren daarmee de ontmoeting en dialoog.

2. Social media

We gebruiken [ingesprekmetlv.nl](https://www.ingesprekmetlv.nl) om hen te bevragen over diverse thema's en/of gebieden. Via de Upinion App stellen we verdiepende vragen die betrekking hebben op de dilemma's die er zijn. Via social media zoals Instagram, Facebook en Twitter kunnen we in contact komen met veel betrokken inwoners om vanuit enkele vragen input op te halen.

3. *Communicatie 'langs de lijn'*

Om in contact te komen met inwoners gaan we de wijk in. Hierbij wordt het gesprek aangegaan met willekeurige personen in Leidschendam-Voorburg, die er wonen, werken of recreëren. We spreken ze aan op plekken met veel 'traffic' of door willekeurig aan te bellen. In gesprekken wordt met verschillende creatieve methodieken diepgang gezocht naar wat de gesprekspartners echt belangrijk vinden in de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Uit de gesprekken wordt vervolgens de rode draad bepaald.

4. *Week van de leefomgeving*

Tijdens de week van de leefomgeving worden bijeenkomsten georganiseerd om mee te denken over de toekomst van de gemeente Leidschendam-Voorburg. De week heeft een interactief en afwisselend programma met elke dag een bijeenkomst op wisselende locaties om in gesprek te gaan over welke keuzes we willen of soms moeten maken. De week vindt op diverse locaties door de hele gemeente plaats. De bijeenkomsten starten in juni. De uitkomsten worden voorgelegd aan de gemeenteraad in scenario's.

Aanpak

Welke vragen stellen we?

Aan de hand van de zeven doelstellingen uit het Kompas van de Leefomgeving worden dilemma's voorgelegd en vragen gesteld aan alle betrokkenen. De opbrengt hiervan is richtinggevend voor de omgevingsvisie. We ontwikkelen een set basisvragen aan de hand van de dilemma's per thema of per gebied..

In december 2019 is gestart met interne workshops om te komen tot een omgevingsvisie. Op een integrale manier is gesproken over de opgaven, kwaliteiten en de dilemma's die er zijn in de wijken van de gemeente Leidschendam-Voorburg. Diverse onderwerpen over de fysieke leefomgeving zijn tijdens die workshops aan bod gekomen. Van wonen tot een gezonde leefomgeving. De uitkomsten worden gebruikt bij het ontwikkelen van een set vragen aan de omgeving.

Hoe doen we dat?

Door aan te sluiten op bestaande evenementen die er al zijn. Hier worden vragen gesteld aan bezoekers over een thema of wijk. Voor mensen die niet kunnen worden bereikt zetten we digitale middelen in zoals:

- o Website (www.leidschendam-voorburg.nl/omgevingsvisie)
- o Website (www.ingesprekmetlv.nl)
- o Upinion App
- o Social media (facebook, twitter, instagram, LinkedIn)

Evenementen waar we (o.a.) gebruik van kunnen maken zijn:

- Stadsontbijt
- Huijgensfestival
- Stompwijkse paardendagen
- Wijkevenementen

De participatieaanpak is afgebeeld in bijgaande visualisatie (bijlage 1).

Voor de concretisering van de participatieaanpak zal een uitvoeringsplan Communicatie worden opgesteld.

5. Planning

De globale planning van het project Omgevingsvisie inclusief het participatietraject ziet er als volgt uit:

Planning	
12 mei 2020	Vaststelling participatieaanpak Omgevingsvisie
Juni – september 2020	Participatietraject
Juni	Participatie met ketenpartners en strategische partners
September 2020	Participatie met inwoners
September 2020	Beeldvormende raad (participatie raad)
Oktober 2020	Eerste concept omgevingsvisie gereed
November 2020	Keuzes voorleggen aan het college en raad
Januari 2021	Tweede concept omgevingsvisie gereed
Februari / maart 2021	Consultatie stakeholders
Mei 2021	Definitief concept OV gereed
Juni 2021	Definitief concept OV vastgesteld en ter inzage

Bijlage 1 Verbeelding participatieaanpak

PARTICIPATIE

OMGEVINGSVISIE 2020

VERLEIDEN

Stadsontbijt

Via Loting in gesprek gaan

SOCIALE MEDIA

Neem je buurvrouw mee

Straatfeest

ONTMOETINGEN

Vlietdagen

SLEUTELFIGUREN

Stompwijkse paardendagen

Met een bakfiets

de wijk in

Scholieren:
schets de stad van
de toekomst

De participatietafel

Bekende LV'ers

